

Oral sykdom og livskvalitet i Masaiområder i Nord-Tanzania

Foto: privat.

LUTANGO SIMANGWA

Lutango Simangwa er tannlege og spesialist ved Muhimbili National Hospital, Tanzania. Han har vært ph.d.-kandidat ved Institutt for klinisk odontologi, seksjon for kariologi, Det medisinske fakultet ved Universitetet i Bergen, med professor Ann-Katrin Johansson som hovedveileder og professor Anne Nordrehaug Åstrøm som medveileder.

Lutango Daniel Simangwa disputerte den 14. desember 2020 for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen «Oral diseases and problems, and oral impacts on daily performances among adolescents living in Masai-populated areas in Tanzania».

Orale sykdommer og problemer utgjør et folkehelseproblem på verdensbasis. Tidligere studier har vist at smerte og funksjonsnedsettelse som følge av oral sykdom påvirker livskvaliteten hos enkeltindivider og befolkningsgrupper. Dårlig oral helse har også sammenheng med generell helse. Befolkningen i nord-Tanzania er lite utforsket. I avhandlingen presenteres tre studier som omhandler forekomst og fordeling av orale sykdommer og redusert oral helse relatert livskvalitet hos ungdom med ulik etnisk tilhørighet.

Resultatene viser blant annet at 65 % av de undersøkte ungdommene hadde dårlig oral hygiene; 41 % blødning i tannkjøttet, 9 % karies, 49 % dental fluorose, 1,9 % erosjoner, 16,5 % tannslitasje og 11,8 % hadde

kjeveleddbesvær. Ungdom med Masaibakgrunn hadde større forekomst av tannkjøttproblemer enn ungdom med annen etnisk bakgrunn i dette området. Karies og tannslitasje var minst hyppig forekommende blant ungdom med Masaiwbakgrunn. Videre viste studien at regelmessig tannbørsting, bruk av magadi (et tilsetningsstoff som anvendes for å effektivisere matlaging og som har høyt fluorinnhold) og tanngning var positivt assosiert med henholdsvis lite blødning fra tannkjøtt, større forekomst av fluorose og større forekomst av kjeveleddbesvær. Nedsatt oral livskvalitet var positivt assosiert med orale sykdommer og forekomsten av redusert oral livskvalitet var mindre blant Masaiungdom enn blant ungdom med annen etnisk bakgrunn i samme område.

Avhandlingen støtter antagelsen om at det finnes sosiale og etniske forskjeller i oral helse blant ungdom i Tanzania. Den gir dermed informasjon som er viktig for planlegging av tannhelsetjenesten.